

onderaanneming werkt. Hoeveel controles zullen er gebeuren? Zijn er voldoende inspecteurs om die controles uit te voeren?

02.04 **Nicolas Parent** (Ecolo-Groen): Madame la ministre, mes collègues, et notamment la collègue Vanrobaeys, ont rappelé le contexte. Il est effectivement question, dans l'accord intervenu au sein du gouvernement, d'une plus grande transparence et d'une meilleure traçabilité de la chaîne jusqu'au livreur indépendant. Je vais donc me concentrer sur mes questions.

Pouvez-vous préciser les principes de l'accord intervenu au sein du gouvernement? Quels sont les objectifs en matière de rémunération minimum?

Quelles sont les prochaines étapes concrètes qui suivront cet accord? Une discussion est-elle prévue avec les employeurs et les syndicats sur la base de cette ébauche d'accord?

Comment les mesures annoncées seront-elles contrôlées? Est-il prévu de renforcer les services de l'Inspection sociale et les services de contrôle du SPF Mobilité?

Les auditions en commission ont laissé apparaître le manque d'effets des contrôles annoncés sur le nombre d'infractions dans le secteur ainsi qu'un sentiment d'impunité par rapport à la législation actuelle. Qu'en est-il du renforcement des sanctions pour les entreprises non respectueuses de la législation, notamment en matière de sécurité sociale?

Des exclusions à long terme du secteur peuvent-elles être envisagées dans ce cadre, notamment dans le but de combattre ce phénomène d'impunité? Je vous remercie.

02.05 **Jean-Marc Delizée** (PS): Madame la secrétaire d'État, je vais ajouter mes questions, étant donné que je suis le dernier intervenant dans ce débat d'actualité. Mes questions rejoignent en partie celles d'autres collègues, et notamment la dernière intervention de mon collègue Parent.

Qu'un accord soit intervenu dans le cadre du conclave budgétaire pour l'établissement de conditions de concurrence équitables dans le secteur des colis est en soi une bonne nouvelle, tant cette réforme est attendue depuis longtemps. Nous en avons déjà débattu à plusieurs reprises car, trop souvent au cours de cette législature, nous avons constaté des dérives inacceptables chez certains opérateurs privés. Je citerai par

exemple le scandale de PostNL, le recours au travail des enfants, l'exploitation des travailleurs, des pratiques dignes d'un autre âge. Nous en avons déjà longuement débattu à diverses occasions.

Certaines organisations syndicales que nous avons entendues dans cette commission ont déploré la concurrence déloyale d'entreprises privées et exprimé la crainte d'un nivellement par le bas des conditions de travail. Dès lors, qu'un accord soit intervenu pour un *level playing field* "loi postale" est une bonne chose. Encore faut-il maintenant vérifier que cet accord permettra d'apporter une réponse adéquate aux défis.

Madame la ministre, mes questions rejoignent celles de mes collègues. Pouvez-vous nous détailler les mesures et les principes qui sont prévus dans cet accord de gouvernement?

Quel est le calendrier de mise en œuvre de la réforme? Quand sera-t-elle pleinement opérationnelle? La mise en adéquation des mesures pourra-t-elle remédier aux dérives constatées chez certains opérateurs privés, dont je viens de parler, sans mettre en danger les conditions de travail et d'emploi durable chez bpost?

Voilà, madame la ministre, les questions que je voulais ajouter à celles de nos collègues.

02.06 **Minister Petra De Sutter**: Geachte collega's, dit is natuurlijk een zeer belangrijk thema, omdat ik met u allen de wens deel dat er een einde komt aan de wantoestanden die we kennen in de postsector en aan de te lange werkdagen voor een te lage verloning.

Ik zal nog even de voorgaande stappen overlopen en vertellen waar we vandaag staan met voorontwerp van wet voor de aanpassing van de Postwet. De ministerraad heeft bij de begrotingsdiscussie vorig jaar, op 20 oktober 2021, duidelijk laten notificeren dat er via de Postwet actie moest worden ondernomen om de wantoestanden in de postsector aan te pakken. Toen hebben we een eerste voorontwerp van wet voorbereid, waar mevrouw Vindevoghel naar verwees. Het werd onderworpen aan een openbare raadpleging en aan analyses van het Belgisch Instituut voor postdiensten en telecommunicatie (BIPT) en ook de SIOD, de Sociale Inlichtingen- en Opsporingsdienst en de Universiteit Antwerpen. Er is toen uit verschillende economische impactanalyses gebleken dat dit voorstel niet kon weerhouden worden, los van de

politieke onaanvaardbaarheid voor een aantal coalitiepartners. Aangezien het niet de bedoeling was om de e-commerce in België te laten verdwijnen, was het eerste voorstel – 80/20 – niet realistisch.

Mevrouw Vindevoghel, u zal het hier misschien niet mee eens zijn, maar ik moet het juiste proberen doen met evenwicht tussen alle aspecten. We zijn dus met een tweede voorstel doorgeslagen, dat een coherent pakket is van verschillende maatregelen. Dit ontwerp werd op 19 juli 2022 voor het eerst besproken door het kernkabinet en is finaal aanvaard op 16 september. Het blijft een moeilijke politieke discussie, dat zal u wel begrijpen. Ik ben dus zeer tevreden dat de zeven coalitiepartners op 16 september de principes hebben aanvaard volgens dewelke nu het voorontwerp van wet en de koninklijke besluiten zullen worden uitgewerkt.

Ik licht deze principes even toe. Ten eerste wordt een rapportage- en tijdregistratieverplichting opgelegd aan alle aanbieders van postdiensten, om meer transparantie te creëren in de keten en de sociale inspectie te helpen om gericht te controleren en abnormale praktijken aan het licht te brengen. Er wordt een rapportagesysteem ingevoerd, zoals in andere fraudegevoelige sectoren, met maximale gebruikmaking van bestaande data en alleen als het strikt noodzakelijk is, gebruik van extra data, volgens het *only once*-principe, om geen administratieve overlast op te leggen. Dat is een rode draad.

Zoals u zult begrijpen is tijdregistratie absoluut essentieel om excessieve werktijden tegen te gaan en fraude gemakkelijker bloot te leggen. Daarnaast gaan we aanbieders van postdiensten inderdaad verplichten om een minimumvergoeding te betalen aan de onderaannemers. Dat is een maatregel die bedoeld is om sociale dumping tegen te gaan en ervoor te zorgen dat de bezorgers een eerlijke vergoeding krijgen. Daardoor perken we ook de prijsdruk van de grote ondernemingen op de kleinere in die sector in.

Eén van de vragen was hoe die vergoeding er zal uitzien. De vergoeding zal samengesteld zijn uit twee delen: het minimumloon van een koerierchauffeur met daarbovenop de andere kostenposten die een onderaannemer moet maken, zoals transportkosten, aanvullende verzekeringen en kosten voor het bestuur en de leiding van de onderneming. De minimumuurvergoeding bestaat dus uit een minimumloon plus kosten. Als een bedrijf kan

aantonen dat het zijn kostenstructuur anders kan indelen en dus lager kan verlonen, dan kan het via een certificaat een afwijking op de minimumvergoeding toegestaan krijgen. U sprak van licenties, eigenlijk is het certificering. Wij bepalen dus wat het billijk zou moeten zijn, met een overhead boven op een minimumloon, maar als een bedrijf zegt dat zijn overhead lager ligt, bijvoorbeeld omdat het werkt met zeer innovatieve, nieuwe technologieën om pakjes te leveren met lagere kosten, dan is er een afwijking mogelijk op wat er in de wet zal worden bepaald. Dat bedrag zullen wij door de Koning laten vastleggen. Het zal worden berekend door een overheidsinstantie en wordt uiteraard periodiek herzien. De methodologie daarvan werken we op dit moment uit en zal in een KB opgenomen worden.

Op die manier – en daar druk ik op, dat is immers uit de vele onderhandelingen gebleken – zullen we innovatie en vrij ondernemerschap niet afremmen, zoals we in het verleden weleens te horen kregen, maar leggen we wel standaarden op die wij belangrijk vinden.

Daarnaast komt er in de wet ook een onderdeel preventie. Dat betekent dat bezorgbedrijven hun bezorgers zullen moeten opleiden, zodat die perfect op de hoogte zijn van hun rechten. Bedrijven zullen ook een *vigilance plan* moeten opstellen, met maatregelen om risico's te identificeren en overtredingen te voorkomen, een soort van *alert system* of alarmsysteem dus.

En ce qui concerne le timing et la procédure, le kern a donc demandé que l'avant-projet de loi et les projets d'arrêtés royaux soient soumis au Conseil des ministres respectivement avant le 31 décembre 2022 et le 31 mars 2023.

De wet komt er voor 31 december 2022, de koninklijk besluiten drie maanden later.

L'IBPT travaille donc actuellement sur un avant-projet de loi qui sera abordé avec la *task force* - vous vous rappelez les *task forces* qu'on a mises en place, il y a des mois -, avec les ministres Clarinval, Dermagne, Gilkinet et moi-même et bien sûr, avec les institutions publiques concernées, soit le SPF Emploi, le SPF Économie, le SPF Mobilité, le SIRS, l'Inspection sociale, l'ONSS et l'IBPT. Ensuite, il sera discuté en groupes de travail très bientôt, dans le courant du mois de novembre. Je ne peux pas encore vous transmettre le texte puisqu'on travaille encore dessus et qu'il n'a pas encore été soumis au gouvernement.

Pour ce qui concerne les modalités d'exécution, le kern a également demandé une concertation dans la *task force* avec des parties prenantes. Nous avons déjà organisé des réunions et nous allons encore le faire avec le secteur, avec FEBETRA, avec l'Union professionnelle du transport et de la logistique, le Transport en Logistiek Vlaanderen et bien sûr avec les organisations syndicales, madame Vindevoghel, et les institutions publiques concernées. On va préparer plusieurs arrêtés royaux et mettre en place des groupes de travail pour les élaborer avant le 31 mars.

Dat was het algemene kader. Daarmee zijn al enkele vragen beantwoord.

Er was ook een vraag over buitenlandse chauffeurs. Die kunnen natuurlijk nog pakjes leveren, maar het is de bedoeling dat de wet van toepassing zal zijn op alle aanbieders van postdiensten die pakjes leveren in België, zelfs al zijn zij in onze buurlanden gevestigd. De competitie zal dus op een gelijk speelveld plaatsvinden.

Mme Vanrobaeys, Mme Dewulf et M. Parent ont également posé des questions sur les contrôles et le respect des règles. Notre proposition contient un certain nombre de mécanismes de sanction qui devraient avoir un effet dissuasif. Naturellement, des contrôles seront aussi nécessaires. Un contrôle effectif du respect des règles et des vérifications constitue une pièce essentielle du puzzle.

Nous sommes convaincus que les nouvelles exigences en matière de communication et d'information vont aider les services d'inspection dans leur objectif d'exécution de contrôles plus ciblés. Avec une communication d'informations, certains contrôles vont pouvoir se faire à distance, via du *data mining*.

Par le biais de notre proposition, assortie d'une série de mesures, nous visons principalement à accroître le respect de la loi postale et de la législation sociale. Parallèlement, il doit être clair pour tout le monde que les services de l'Inspection sociale vont continuer à mener à bien leurs missions.

Lors du récent conclave budgétaire, il a été décidé de renforcer ces services d'environ quelques centaines d'inspecteurs. Nous aurons plus d'inspecteurs de contrôle social et d'inspection sociale, et d'ailleurs aussi d'inspection fiscale.

Tijdens het begrotingsconclaaf is door minister Dermagne berekend dat de toepassing van de nieuwe wet 33 miljoen euro kan opbrengen.

Mevrouw Dewulf, wij hebben dat inderdaad ingeschreven vanaf 2024, omdat wij ervan uitgaan dat de wet en de koninklijke besluiten, vermits ze hopelijk op 31 december en 31 maart klaar zullen zijn, in 2023 nog niet zoveel opbrengsten met zich zullen meebrengen.

We schreven dat in als opbrengsten, omdat wij er echt zeker van zijn, ook al is het niet het oorspronkelijk voorstel, dat dit echt een paradigmashift zal zijn in de sector zoals die tegenwoordig bestaat. De hogere opbrengsten komen natuurlijk uit socialezekerheidsbijdragen en fiscale inkomsten.

De berekening komt op 33 miljoen euro uit op basis van het geschatte fraudepercentage in de sector, het aantal pakjes, het aantal voltijdse equivalenten nodig voor de distributie en het brutoloon conform het paritair comité. Daarmee komen we op 33,5 miljoen euro uit aan fiscale en parafiscale inkomsten, geschat door het kabinet van minister Dermagne, het BIPT en de SIOD.

02.07 **Maria Vindevoghel** (PVDA-PTB): Mevrouw de minister, bedankt voor de uitgebreide toelichting. Ik denk wel dat er nog wat werk aan de winkel is. Ik heb van de vakorganisaties gehoord dat er niet zo'n optimisme is en dat er geen hoerageroep te horen is met betrekking tot dit voorstel. Er zijn immers veel vragen of het geen lege doos zal zijn en ze denken dat het onvoldoende zal zijn.

Ik hoop dus van harte dat u de tijd zult nemen om de vakorganisaties hierbij te betrekken zodat zij opmerkingen kunnen geven over wat nu op tafel ligt. Ik hoor namelijk dat er nog veel bezorgdheid is over het huidige voorstel dat u voorgelegd hebt.

02.08 **Anja Vanrobaeys** (Vooruit): Mevrouw de minister, bedankt voor uw uitgebreid antwoord. De signalen die ik van de vakbonden krijg, zijn wel lichtelijk anders en genuanceerder. Uiteraard zijn er bezorgdheden, maar die hebben u en ik ook. Het ging over zeer erge wantoestanden, dus ik vind het een goede zaak dat de regering daarin stappen vooruitzet.

De tijdregistratie is bijvoorbeeld positief. Ze hebben de pakjes waarmee ze de pakjes scannen. Deze data kunnen worden gebruikt en dat is goed voor de pakjeskoeriers zelf, maar ook voor de verkeersveiligheid en de sociale

inspectiediensten.

Zoals u zelf aangaf, hangt dit alles samen met de versterking van de Sociale Inspectie. Dat is een bezorgdheid van de vakbonden en van mezelf. Er zijn nu acht inspecteurs in Vlaanderen. Daar moeten dus wel wat manschappen worden bijgezet zodat de controles effectief uitgevoerd kunnen worden.

Hetzelfde geldt voor de minimumvergoeding. Ik stel mij nog vragen bij dat certificaat, de afwijking en in welke omstandigheden dat voorvalt. U bent er echter mee bezig en dat zal dus in de toekomst verder uitgeklaard worden.

Er worden hiermee wel stappen gezet, maar ze moeten nog geconcretiseerd worden. Ik ben echter helemaal niet voor de verdwijning van e-commerce. Integendeel, maar daar zit wel de kern van de zaak. We moeten dus eens kijken hoe we de e-commerce zullen aanpakken. De druk van de grote multinationale spelers zoals Amazon, Zalando en bol.com blijft wel komen. Zij blijven namelijk drukken op heel flexibele zendingen.

Ik heb trouwens gezien dat u een extra inspanning heeft geleverd door online kleren te passen om op die manier de vele retours te vermijden. De druk blijft echter bestaan. Of het nu gaat om pakjeskoeriers, fietskoeriers, enz.; er moet een eerlijke prijs betaald worden voor het transport.

02.09 Nathalie Dewulf (VB): Ik kan enkel zeggen dat ik uitkijk naar de nieuwe postwet.

02.10 Nicolas Parent (Ecolo-Groen): Madame la ministre, je vous remercie pour votre abnégation! Vous avez rappelé le contexte et les vents contraires qui soufflent dans ce dossier. Malgré cela, vous tenez bon et vous avancez, avec des échéanciers qui sont clairs et rapprochés. Mars 2023, c'est presque demain, avec des défis qui restent sur la table: des défis techniques, comme le contrôle du temps de travail, et des défis humains, comme le renforcement des services de l'Inspection.

Les principes retenus sur le rapportage, la transparence, la rémunération et le contrôle vont dans le bon sens. Je crois effectivement qu'ils demandent à être explicités aux travailleurs et aux syndicats, compte tenu des antécédents du dossier. Des éléments précis ont déjà été apportés ici et sont de nature à rassurer sur la direction, surtout si elle est dotée de moyens supplémentaires pour le contrôle. Les mailles du filet vont être resserrées, il faut donc des

personnes pour scruter ceux qui cherchent à s'en échapper par les interstices. Dans une fourmilière d'indépendants, c'est évidemment essentiel. Comme vous tenez le cap et que vous avancez, nous espérons que cela pourra aboutir le plus rapidement possible.

02.11 Jean-Marc Delizée (PS): Madame la ministre, je vous remercie pour vos réponses précises. Vous savez combien, avec mon groupe, nous avons été vigilants dans ce dossier depuis le début de cette législature. Nous avons été vigilants, insistants, impatients parfois, face aux dérives, aux scandales, aux procédures judiciaires qui démontraient ou qui mettaient en lumière toutes les mauvaises pratiques et tous les abus chez certains opérateurs. Je prends bonne note des réponses qui vont dans le sens d'une meilleure régulation, de bonnes pratiques et de contrôles plus serrés. L'aspect du contrôle est lié évidemment aux moyens. Nous touchons au but et nous accueillerons avec satisfaction le projet de loi postale quand celui-ci viendra au Parlement.

02.12 Jef Van den Bergh (cd&v): Mevrouw de minister, ik denk dat we u kunnen feliciteren met de weg die u al hebt afgelegd. Er zijn al heel wat stappen gezet en we zijn op weg zijn om tot een goed wettelijk kader te komen.

We waren allemaal verontwaardigd door de schandalen die naar boven kwamen en door de sociale wantoestanden. Politici of beleidsmakers reageren daarop vaak door te zeggen dat men vooral de wetgeving moet aanpassen of verstrengen, terwijl de overtredingen al tegen de huidige wet in plaatsvonden. De verstrenging moet er dus niet altijd bovenop komen.

Uiteraard is het wel cruciaal dat er voldoende gecontroleerd kan worden. De versterking van de Sociale Inspectie is dus belangrijk, zodat de inspectiediensten met voldoende mensen de naleving van de regels kunnen controleren.

Wat de aanpassing van de regels betreft, denk ik dat het een goede piste is zoals ze nu voorligt, met rapporteringsverplichtingen en een minimumvergoeding. De mogelijkheid tot certificering voor een aanpassing van de vergoeding en het feit dat alles in overleg met de sector gebeurt, is positief. Dat is een goede piste die ook elders zijn bestaansrecht heeft aangetoond. Dat is dus the way to go.

Ik heb nog een element dat u misschien met de minister van Mobiliteit kunt bekijken op Europees niveau. Binnen de transportsector kennen we